

REFERAT Særligt rådgivende udvalg vedr. epx-reformen d. 20-08-2026

Mødedato Torsdag d. 20. august 2026 kl. 08:00

Mødested Mødeværelse 4

Mødedeltagere Susanne Dyreborg, DD, Tage Petersen, V, Søren Rasmussen, DF, Allan Emiliussen, V, Anja Lund, V, Jan Lagoni, V, Andi Sejersen, S, Anne Fabricius, S, Martin Schmidt Konradsen, EL (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Orientering om voksenuddannelsesområdet i epv-reformen #.....	3
Drøftelse af status på den regionale proces for omlægning af uddannelses- og institutionslandskaber.....	5
Drøftelse af processen for efteråret 2026 #.....	7
Drøftelse af input til uddannelsesstrategien #.....	9
Eventuelt.....	11
Næste møde.....	12
Underskriftsside.....	13

Orientering om voksenuddannelsesområdet i epx-reformen

RESUMÉ

Som en del af aftalen om epx-reformen fra februar 2025 skal voksenuddannelseslandskabet omlægges, og voksenuddannelsescentrene (VUC) nedlægges som institutionstype. På mødet vil Kirstine Gammelgaard, rektor på IBC HF & VUC og repræsentant for VUC i Syddansk Uddannelsesforum, holde et oplæg om reformen af voksenuddannelserne med mulighed for efterfølgende drøftelse.

Sagsfremstilling

På seneste møde i epx-udvalget var der et eksternt oplæg om ekspertgruppens anbefalinger til epx-uddannelsen. På dette møde gælder det voksenuddannelsessporet i reformen, som regionen den 30. juni 2026 holdt et temamøde for de syddanske institutioner om.

Foruden epx omhandler uddannelsesreformen både 1) gymnasiale enkeltfag og 2) almene voksenuddannelser, som i dag er forankret på voksenuddannelsescentrene. Der skal ske en ny institutionel forankring af uddannelserne, når VUC'erne nedlægges. Regionsrådet skal afgive anbefaling til ministeren om udbudsplacering.

Gymnasiale enkeltfag skal erstatte hf-enkeltfag, der er en fleksibelt tilrettelagt uddannelse, hvor eleven kan gennemføre dele af eller en fuld hf-uddannelse. Der findes både fysisk og online tilrettelæggelse af hf-enkeltfag. Fra 2030 skal gymnasiale enkeltfag udbydes på institutioner med anden gymnasial aktivitet eller på institutioner, der fortrinsvist udbyder gymnasiale enkeltfag (enkeltfagsinstitutioner). Langt de fleste elever på hf-enkeltfag er under 30 år, hvorfor uddannelsen særligt retter sig mod unge voksne, men også unge, der efter folkeskolen ikke ønsker at tage en ungdomsuddannelse på fuld tid og/eller med fremmøde.

Almene voksenuddannelser dækker over 1) forberedende voksenundervisning (FVU), 2) ordblindeundervisning (OBU) og 3) almen voksenuddannelse (AVU). FVU og OBU er uddannelses tilbud til borgere med svage grundlæggende færdigheder. Målgruppen for FVU og OBU er både ledige og beskæftigede/studerende. Kursisterne på FVU er i stigende grad indvandrere, der ønsker at styrke deres danskfærdigheder. Almen voksenuddannelse giver mulighed for at dygtiggøre sig i et eller flere fag på grundskoleniveau og er rettet mod voksne på 25 år og derover. Indvandrere udgør ca. 80 % af deltagerne på AVU i Syddanmark. Fra 2030 skal de almene voksenuddannelser som udgangspunkt udbydes på erhvervsskoler med arbejdsmarkedsuddannelser (AMU).

Kirstine Gammelgaard er rektor på IBC HF & VUC, der udbyder voksenuddannelser i Fredericia, Haderslev, Aabenraa og Sønderborg. Hun vil som repræsentant for de syddanske VUC'er i Syddansk Uddannelsesforum holde et oplæg om voksenuddannelsesområdet i reformen, hvorefter der lægges op til en drøftelse af denne del af reformens indhold og perspektiver i Syddanmark.

INDSTILLING

Til orientering.

BESLUTNING I SÆRLIGT RÅDGIVENDE UDVALG VEDR. EPX-REFORMEN DEN 20-08-2026

Til orientering.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke i sagens behandling.

Drøftelse af status på den regionale proces for omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet i Syddanmark

RESUMÉ

Omlægningen af institutions- og uddannelseslandskabet tager afsæt i en lokal proces i de enkelte regioner, som foregår i perioden 2026 til primo 2027. Siden sidste epx-udvalgsmøde har regionen afholdt en række byområdemøder samt bilaterale møder med institutioner og kommuner. Dialogen går generelt godt, men i flere byområder er dialogen mellem institutioner begrænset eller vanskelig at komme videre med. Det indstilles, at udvalget drøfter status på omlægningsprocessen med fokus på udvalgte byområder.

Sagsfremstilling

Som led i epx-reformen skal der frem mod 2028 gennemføres en omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet. Omlægningen tager afsæt i en lokal proces i de enkelte regioner, som foregår i perioden 2026 til primo 2027.

Institutionerne skal indgå i dialog og lokale drøftelser med andre institutioner om behov for fusioner og spaltninger samt placering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser. Regionen har til opgave at understøtte og bidrage til faciliteringen af den lokale proces.

I Syddanmark arbejdes der efter en proces for lokale drøftelser, som blev gennemgået på første udvalgsmøde den 20. marts 2026 (vedlagt som bilag).

Indtil nu har regionen i perioden 14.-30. april 2026 afholdt afklaringsmøder i de fire geografiske områder, som danner udgangspunkt for den lokale proces i omlægningen (hhv. Fyn, Sydvestjylland, Sønderjylland og Trekantområdet). Derudover har der været afholdt byområdemøder i Odense og Vejle, hvor kommunerne har været repræsenteret. Her har administrationen præsenteret nogle scenarier med udgangspunkt i institutionernes udbudsønsker. Administrationen har desuden afholdt en række bilaterale møder med institutioner og kommuner.

Administrationen er desuden i dialog med Undervisningsministeriet, herunder om opmandsfunktionen. Ministeriet vil skulle prioritere brugen af de to opmænd på baggrund af indstillinger fra institutioner og/eller regionerne. Det er administrationens forventning, at ministeriet snart vil melde nærmere ud om forløbet. Derudover er administrationen i dialog med de øvrige regioner, herunder særligt Region Midtjylland.

På mødet vil administrationen for hvert byområde fremlægge et overblik over uafklarede spørgsmål og dilemmaer, ligesom administrationen vil præsentere nogle tværgående dilemmaer på regions- og områdeniveau. Det er administrationens vurdering, at den lokale dialog er særligt udfordret i Sønderjylland og i Odense. I flere mellemstore byer såsom fx Vejle, Kolding og Fredericia vil det formentlig også blive svært gennem videre dialog at komme

tættere på en samlet løsning, fx ved at få institutioner til decideret at trække et udbudsønske tilbage. Det forhold, at der er flere institutioner, der ønsker udbudsgodkendelse, end der vurderes at være elevgrundlag til, vil dog ikke alene være tilstrækkeligt grundlag for at aktivere opmandsfunktionen. Derfor vil regionsrådet i sidste ende formentlig for flere byområder skulle vælge mellem institutioner med henblik på at sikre bæredygtige udbud.

Der lægges samtidig op til, at medlemmerne af det særlige rådgivende udvalg vedr. epX-reformen kan byde ind undervejs i gennemgangen med indtryk og refleksioner fra deres deltagelse på møder og fra eventuelle egne dialoger med uddannelsesinstitutionerne.

INDSTILLING

Det indstilles,

At udvalget drøfter status på den regionale proces for omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet.

BESLUTNING I SÆRLIGT RÅDGIVENDE UDVALG VEDR. EPX-REFORMEN DEN 20-08-2026

Udvalget drøftede status på den regionale proces for omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet. De faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke i sagens behandling.

Drøftelse af processen for efteråret 2026

RESUMÉ

Med dette punkt lægges der op til en drøftelse af, hvordan processen for omlægningen af institutions- og uddannelseslandskabet kan tilrettelægges hen over efteråret 2026, så den bedst muligt baner vejen for de næste trin i omlægningen. Udvalget skal herunder drøfte overlevering til Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse (MMU-udvalget), samt muligheden for at udvikle og kommunikere en form for foreløbig regional holdning til institutionernes nuværende udbudsønsker.

Sagsfremstilling

Processen for de lokale drøftelser hen over efteråret 2026 bør tilrettelægges så den bedst muligt baner vejen for de næste trin i omlægningen af institutions- og uddannelseslandskabet.

Fra lokale drøftelser til institutionernes tilkendegivelser og regionens anbefalinger

De lokale drøftelser i de enkelte regioner kulminerer med, at institutionerne indsender deres respektive tilkendegivelser om henholdsvis fusioner og/eller spaltninger samt ønskede udbud af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser til regionerne. Fristen for dette er ifølge ministeriets tidsplan primo januar 2027 (konkret dato afventer).

Ministeriet er pt. i gang med at udarbejde skabeloner og retningslinjer for institutionernes tilkendegivelser, hvor det vil fremgå, hvilke oplysninger institutionerne skal indgive. Institutionerne vil blandt andet skulle beskrive, hvorledes den foreslåede konsolidering af institutionsstrukturen og udbudsplaceringerne er i overensstemmelse med de udmeldte pejlemærker.

På baggrund af institutionernes tilkendegivelser udarbejder regionerne anbefalinger til udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser. Administrationen forventer pt., at de regionale anbefalinger skal behandles i MMU-udvalget i februar/marts 2027 og i regionsrådet i marts/april 2027.

Da epx-udvalget kun fungerer i 2026, vil der således skulle foregå en overlevering til MMU-udvalget i år. Administrationen foreslår, at overleveringen finder sted ad to omgange, hhv. på MMU-mødet den 4. september og den 16. november, begge gange via formandskabet for epx-udvalget.

Administrationens overvejelser om processen for de lokale drøftelser i efteråret

Med afsæt i erfaringerne fra de lokale drøftelser frem til nu, er det administrationens oplevelse, at uddannelsesinstitutionerne i stigende grad efterspørger, at regionen begynder at forholde sig til institutionernes udbudsønsker. Dette set i lyset af, at regionen frem til nu primært har indtaget en lyttende position og har forholdt sig afventende.

Selvom de egentlige regionale anbefalinger først skal besluttet i 2027, kan det være

hensigtsmæssigt med en form for regional holdning til de udbudsønsker, som institutionerne påtænker at indgive, allerede i løbet af efteråret. Det vil potentielt kunne skabe grobund for bedre løsninger, samt lette såvel institutionernes udfyldelse af tilkendegivelsesskabelonen som regionens efterfølgende sagsbehandling. Det skal også ses i lyset af en politisk ambition om lokale løsninger, som er vanskelig at indfri, særligt uden regionens mellemkomst.

Da regionsrådet først behandler sagen med de regionale anbefalinger i foråret 2027, baseret på tilkendegivelser, der først indgives i januar 2027, vil en eventuel tilkendegivelse af en regional holdning kun kunne have en foreløbig karakter. Derudover må der i en lang række tilfælde forventes at være tale om en regional holdning, der tager form af fx 2 mulige scenarier for udbudsplacering af eksempelvis epX i et givet byområde.

Administrationen bemærker desuden, at der fortsat er et behov for flere byområdemøder og bilaterale drøftelser, samt lokale drøftelser mellem uddannelsesinstitutionerne uden regionens mellemkomst, inden regionen kan komme tættere på mulige holdninger til påtænkte udbudsplaceringer.

Endelig vil der formodentligt opstå behov for aktivering af opmandsfunktionen i nogle områder, hvilket i de tilfælde øger kompleksiteten og gør det endnu mere vanskeligt at tilkendegive en regional holdning.

For at imødekomme ovenstående, foreslår administrationen, at afklaringsmøderne i de fire geografiske områder (Fyn, Sydvestjylland, Sønderjylland og Trekantområdet) flyttes til november.

INDSTILLING

Det indstilles,

At udvalget drøfter processen for de lokale drøftelser hen over efteråret 2026 med afsæt i administrationens overvejelser, samt egne ønsker til involvering hen over efteråret.

BESLUTNING I SÆRLIGT RÅDGIVENDE UDVALG VEDR. EPX-REFORMEN DEN 20-08-2026

Udvalget drøftede processen for de lokale drøftelser hen over efteråret 2026 med afsæt i administrationens overvejelser, samt egne ønsker til involvering hen over efteråret. De faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke i sagens behandling.

Drøftelse af input til uddannelsesstrategien

RESUMÉ

Regionsrådet har besluttet at udarbejde en ny uddannelsesstrategi gældende frem mod 2029. Det indstilles at epx-udvalget drøfter muligt input til strategien set i lyset af epx-reformen.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte i marts 2026 kommissoriet for en kommende strategi på uddannelsesområdet. Strategien skal danne ramme for prioriteringen af regionens arbejde på uddannelsesområdet i perioden frem mod 2029.

I den regionale udviklingsstrategi fra 2024, som har været gældende ind til Sundhedsreformens ikrafttræden den 1. januar 2026, indgår følgende brede indsatsområder på uddannelsesområdet:

- Fremme den enkeltes kompetencer
- Understøtte adgang til gode og bæredygtige uddannelsesmuligheder i hele regionen
- Bidrage til at flere unge trives

Input fra uddannelsessektoren

Der er indtil videre kommet input til den kommende uddannelsesstrategi på baggrund af drøftelser i hhv. Syddansk Uddannelsesforum (SUF) med repræsentanter fra hele den syddanske uddannelsessektor i oktober 2025 og juni 2026, de fire gymnasiesamarbejder i marts 2026 og i den syddanske FGU-direktørkreds i april 2026. Derudover er der aftalt et møde med regionens EUD Taskforce i august 2026.

På møderne er det bl.a. blevet påpeget, at indsatsområderne i den kommende strategi bør være tilpas brede til at kunne dække forskelligartede udfordringer inden for samme tema, idet institutionerne har forskellige udfordringer alt efter type, størrelse og placering.

Input fra epx-udvalget

Det fremgår af kommissoriet for epx-udvalget, at udvalget skal komme med input til uddannelsesstrategien, som Udvalget for Miljø, Mobilitet og Uddannelse skal udarbejde, og som skal vedtages i Regionsrådet. Med epx-udvalgets formål in mente, vil der selvsagt være tale om input, der relaterer sig til epx-reformen.

Med 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, har aftalepartierne bag epx-reformen lagt sig fast på en række pejlemærker og hensyn, som uddannelsesinstitutionerne derfor skal forholde sig til, når de indgiver deres ønsker om institutionsændringer og udbudsplacering i januar 2027.

Pejlemærkerne og hensynene er vedlagt som bilag.

Når de regionale anbefalinger udarbejdes, vil regionerne ligeledes skulle vurdere, hvordan de enkelte institutioner lever op til de nationale pejlemærker og hensyn, og lægge dette til grund for anbefalingerne. Som et supplement til dette kan regionerne også have en naturlig interesse i at sætte et regionalt aftryk på anbefalingerne, som supplerer de nationale pejlemærker og hensyn.

Her er det administrationens vurdering, at det vil være naturligt, at der er sammenhæng mellem den kommende syddanske uddannelsesstrategi, der ventes vedtaget i januar 2027, og det evt. regionale aftryk i forbindelse med anbefalingerne til placering af epx-uddannelserne.

Administrationen bemærker imidlertid, at det regionale aftryk altid vil have en sekundær karakter ift. de nationale pejlemærker og hensyn, der således udgør det primære fundament for anbefalingerne.

På mødet vil epx-udvalget skulle drøfte muligt input til uddannelsesstrategien, herunder om der er særlige syddanske hensyn og opmærksomhedspunkter, der bør indgå i strategien med henblik på de regionale anbefalinger til udbudsplacering. Drøftelsen kan også omfatte andre elementer, herunder fx hvordan strategien skal understøtte den del af implementeringen af epx-reformen, der finder sted på den anden side af de regionale anbefalinger i foråret 2027.

INDSTILLING

Det indstilles,

At epx-udvalget drøfter muligt input til strategien set i lyset af epx-reformen.

BESLUTNING I SÆRLIGT RÅDGIVENDE UDVALG VEDR. EPX-REFORMEN DEN 20-08-2026

Udvalget drøftede muligt input til strategien set i lyset af epx-reformen. De faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke i sagens behandling.

Eventuelt

BESLUTNING I SÆRLIGT RÅDGIVENDE UDVALG VEDR. EPX-REFORMEN DEN 20-08-2026

Intet.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke i sagens behandling.

Næste møde

Sagsfremstilling

Næste ordinære møde er fredag den 30. oktober 2026 kl. 9.00-12.00 i regionshuset.

Der afholdes et ekstraordinært udvalgmøde med mulighed for fysisk eller virtuel deltagelse tirsdag den 6. oktober 2026 kl. 10.00-11.00, hvor der gives en gensidig orientering om status på epX-drøftelserne.

INDSTILLING

Til orientering.

BESLUTNING I SÆRLIGT RÅDGIVENDE UDVALG VEDR. EPX-REFORMEN DEN 20-08-2026

Næste ordinære møde er fredag den 30. oktober 2026 kl. 9.00-12.00 i regionshuset.

Der afholdes et ekstraordinært udvalgmøde med mulighed for fysisk eller virtuel deltagelse tirsdag den 6. oktober 2026 kl. 10.00-11.00, hvor der gives en gensidig orientering om status på epX-drøftelserne.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke i sagens behandling.

Underskriftsside

